

BOBIN

pieni viisaukirja

WSOY

*** Katukatin elämänohjeita ***

JAMES BOWEN

James Bowen

BOBIN

pieni viisaukirja

Suomentanut Maria Lyytinen

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS
THE LITTLE BOOK OF BOB: EVERYDAY WISDOM FROM STREET CAT BOB

© JAMES AND BOB LTD & CONNECTED CONTENT LTD 2018

SUOMENKIELINEN LAITOS © MARIA LYTYNEN JA WSOY 2019

ISBN 978-951-0-43927-2

PAINETTU EU:SSA

Sisällys

ENSIMMÄINEN LUKU: Bobiin voi aina luottaa

– Oppia ystävyyydestä 15

TOINEN LUKU: Bob-kissan elämää

– Mitä tarvitaan onneen 45

KOLMAS LUKU: Bobin opein maailmassa

– Miten ottaa elämästä kaikki irti 71

NELJÄS LUKU: Bob vastaan maailma

– Miten selviytyä elämän kinkkisistä

käänteistä 101

VIIDES LUKU: Bobin zeniläiset opit

– Miten olla hyvä itselleen 127

KUUDES LUKU: Bobin elämänkoulussa

– Arjen opetuksia 161

*»Kovin vähän tarvitaan onnelliseen elämään.
Kaikki löytyy itsestä, omien ajatusten laadusta.»*

MARCUS AURELIUS

*»Olen tutustunut moniin filosofiin ja moniin kissoihin.
Kissojen viisaus on aivan ylivertaista.»*

HIPPOLYTE TAINE

JOHDANTO

Kuten useimmat meistä, olen tehnyt elämässäni huonoja valintoja. Enkä vain yhtä tai kahta. Se, että päätin ottaa asuinkumppanikseni Bob-nimisen kissan, ei kuitenkaan kuulu niihin. Päinvastoin, se oli luultavasti fiksuinta, mitä olen koskaan tehnyt.

Törmäsin Bobiin eräänä iltana keväällä 2007, kun se makasi loukkaantuneena pohjoislontoolaisen kerrostaloni rappukäytävässä. Se oli hämmästyttävän näköinen ilmestys: komea oranssinruskea kollikissa, jolla oli terävät vihreät silmät ja rauhallinen, hienostunutta charmia huokuva olemus. Ensin arvelin, että se oli kulkukissa, katukatti, joka oli loukkaantunut tappelussa jonkin toisen eläimen kanssa.

Annoin sille yösijan ja autoin sitä paranemaan vammoistaan, ja oletin ilman muuta, että se palaisi taas tervehdytyään entiseen elämäänsä. Mutta niin ei käynytkaan. Sillä oli mielessä ihan muuta. Joka kerta, kun yritin päästää sen takaisin maailmalle, se

palasi luokseni, alkoi jopa seurata minua ja hyppäsi kanssani samaan bussiin, kun olin menossa töihin. Niinpä meistä sitten tuli erottamaton pari, ja me soitimme yhdessä kadulla ja myimme *The Big Issue* -lehteä Covent Gardenin alueella ja Islingtonissa Angelin metroaseman kulmilla.

Me pelastimme toisemme monessa suhteessa. Tai ainakin Bob pelasti minut. Elämäni oli ollut pahasti rempallaan ennen kuin kohtasin sen. Olin yli kymmenen vuotta käyttänyt huumeita ja joutunut pitkäksi aikaa kodittomaksi, nukkunut kadulla tai yömajoissa. Kun kissa tuli elämäni, ei minulla ollut enää kuin yksi tilaisuus päästä tolpilleni – yhdeksäs elämäni, jos nyt niin voisi sanoa. Bobin ansiosta ja avulla sain käännettyä kurssia.

Olen monesti miettinyt, millaista Bobin elämä ennen yhteistä taivaltamme mahtoi olla. Minulla kun ei ole siitä aavistustakaan. Päätellen haavoista, joita sillä kohdatessamme oli, se oli viettänyt vaarallista elämää, joutunut selvästi kärhämiin. Mutta sen enempää en siitä juuri tiennyt. Miten se oli selvinnyt päivästä toiseen? Oliko se aina ollut katukissa? Vai oliko joku pitänyt siitä huolta jo ennen minua? Ei hajuakaan.

Bob on koko yhteisen taipaleemme ajan pysytellyt minulle arvoituksena. Mysteerikissana. Sen olen

kuitenkin jo alusta asti tajunnut, että sillä on jopa kissoille harvinaista viisautta. En tiedä, onko se saanut oppinsa entisessä salamyhkäisessä elämässään, mutta Bob on kuin joku muinainen filosofi, joka ymmärtää kaikkia ja kaikkea ympärillään. Kuin se olisi ehtinyt jo kokea kaiken joskus aiemmin. Kuin se tuntisi elämän läpikotaisin. Se ei näytä säpsähtävän mistään. Se suhtautuu tyynesti kaikkeen.

Niissä kymmenessä vuodessa, jotka olemme yhdessä viettäneet, siitä on ainakin omissa silmissäni tullut entistäkin viisaampi. Oma elämäni on sinä aikana muuttunut varsin dramaattisesti, kiitos useiden kirjojen ja vieläpä elokuvan, joka kertoo elämästäni Bobin kanssa. Bob on sopeutunut tiellemme osuneisiin käännteisiin helposti. Se on yhtä kotonaan tavatessaan ihmisiä kirjamme signeeraustilaisuuksissa tai elokuvan ensi-illassa kuin nököttäessään katukiveyksellä silloin, kun rämpytin kitaraa Covent Gardenissa tai myin lehtiä Angelin metroaseman liepeillä.

Tiedän, että voi kuulostaa oudolta tai jopa vähän höpsähtäneeltä sanoa kissasta näin, mutta Bob inspiroi minua. Joskus uudet ajatukset alkavat raksuttaa jo ihan siitä, että istahdan tarkkailemaan sitä. Minua kiehtoo sen käytös, sen tapa toimia maailmassa ja eri tilanteissa. Jopa sen arkiset rutiinit. Bobin kanssa oleminen on avannut silmiäni hurjan monen asian

suhteen. Bob onkin aidosti toiminut minulle yli kymmenen vuotta eräänlaisen gurun roolissa.

Tähän kirjaan olen kerännyt kokemuksia ja oivalluksia, joita olen Bobin kanssa viettämieni vuosien varrella saanut. Kirja sisältää siis katukatin elämäntoivoksia. Toivottavasti saat niistä yhtä suuria oivalluksia kuin minäkin.

James Bowen

Lontoo, 2018

Ensimmäinen luku

BOBIIN VOI AINA LUOTTA

– OPPIA YSTÄVYYDESTÄ

Usein sanotaan, etteivät ihmiset ota kissaa omakseen, kissa valitsee pikemminkin ihmisen. Se taitaa olla totta. Ovathan ne erittäin älykkäitä eläimiä. Ja veikkaanpa, että ne ymmärtävät erään asian, jonka me ihmiset liian usein aliarvioimme – nimittäin sen, että ystävyys on äärimmäisen tärkeää. Sillä saralla Bob on todella saanut minut oivaltamaan hurjasti uutta.

Olemme aina vahvempia yhdessä

Bob ei ollut erityisen hyvillään. Oli purevan kylmä talvi-ilta, ja me olimme palanneet kämpällemme katusoittokeikalta Covent Gardenista todella myöhään. Kun menin pikkuiseen keittiöön pannakseni teeveden kiehumaan, Bob seurasi perässäni kovaäänisesti naukuen. Sen viesti ei jäänyt epäselväksi. »Oletko katsonut kelloa? Missä päivälliseni viipyy?»

Kurkistin kaappiin ottaakseni sieltä pussillisen Bobin suosikkikissanmuonaa. Jouduin kuitenkin pettyneenä toteamaan, että olin aamulla antanut sille viimeisen annoksen. Surkean sään takia en ollut sitten muistanut käydä ostamassa sille lisää ruokaa.

Huokaisin ääneen. Pimeän halki erottui yhä suuria lumihietaleita. En millään olisi viitsinyt lähteä lähikauppaan, kun kellokin oli jo niin paljon ja ulkona koiranilma.

»Tiedetään», sanoin Bobille. »Mitäs jos laittaisin molemmille nopeasti jauhelihaspagettia. Eikös sinusta ole ihana saada ruokakuppiisi muusattua jauhelihaa ja spagetinpätkiä?»

Se katsoi minua kuin sanoakseen: »Älä nyt jarrittele siinä enää. Uskotaan, kunhan hoidat meikäläiselle jotain – ihan mitä vaan – murkinaa.»

Naurahdin. Tilanne osoitti, miten läheiset ja luotavaiset välit meille olivat muodostuneet sen jälkeen, kun olimme pari kuukautta aiemmin tavanneet. Ei siitä ollut kuin hetki, kun Bob ei vielä ollut tyytynyt pelkästään naukumaan. Se oli kiipeillyt keittiössä pitkin seiniä löytääkseen edes jotain sapuskaa. Nyt se kuitenkin käpertyi kiltisti keittiön nurkkaan seuraamaan, kun laitoin meille päivällistä.

Panin radiosta musiikkia soimaan ja veden kiehuamaan, ja olin juuri avaamassa spagettipakettia, kun ajatus juolahti mieleeni. Se tuli jostakin lapsuuden hämäristä, satu tai tarina vanhasta miehestä, joka antoi lapsilleen tärkeän opetuksen vitsakimpun avulla.

»Katsopas tätä, Bob», sanoin ja katkaisin yhden spagetin kahtia, ennen kuin pudotin sen keittolevyllä kattilassa kiehuvaan veteen. »Tässä me olemme ennen kuin meistä tuli ystäviä. Silloin, kun olimme kumpikin vielä omillamme.»

Sitten otin kouraani paksun nipun spagettia ja vääntelin sitä eri suuntiin, mutta en saanut katkaistua nippua. »Ja tässä me olemme nyt.»

Bob katseli minua pää kallellaan kuin olisin vähän pimahtanut, vaikka olin kaukana siitä. En nimittäin

ollut eläessäni lausunut mitään niin viisasta. Bob olisi voinut joutua viettämään yönsä ulkona hangessa. Sen oli paljon parempi olla turvallisesti minun luonani. Minä taas olisin voinut vieläkin eellä kädestä suuhun kodittomana narkkarina vailla suuntaa tai päämäärää.

Mutta niin ei meidän laitamme ollut. Me kun olimme löytäneet toisemme. Ja sen ansiosta voimme kumpikin paremmin ja elelimme turvallisempaa ja terveellisempää elämää. Silloin tajusin luultavasti ensimmäistä kertaa Bobin kanssa muodostamani ystävyysvoiman. Tärkeän tosiseikan elämästä. Olemme aina vahvempia yhdessä kuin yksin.

Tosiystävä

Ihmisiä kiehtoo aina se erityinen yhteys, joka Bobilla ja minulla on. Miten meille oikein muodostui niin läheiset välit? Mitä yhteistä meillä on? Miten Bobista on tullut minulle tärkeämpi kuin kenestäkään tuntemastani ihmisestä? Olen tajunnut, että vastaus näihin kysymyksiin on aika yksinkertainen.

Elämme maailmassa, jossa on vaikea uskoa juuri mihinkään. Poliitikot, instituutiot, ihmiset – kaikki tuntuvat vuoron perään tuottavan meille pettymyksiä. Ainakin minä olen kokenut niin. Monet ongelmistani olen toki aiheuttanut itse, mutta ne juontavat juurensa myös särkyneistä ihmissuhteista ja rakkauttomuuden tunteesta.

Suhteemme lemmikkeihin on toisenlainen kuin ihmisiin. Niihin me voimme luottaa. Ne eivät valehtele meille. Ne eivät petä. Ne eivät jätä meitä pulaan. Niiden kiintymys – voi kai sitä rakkaudeksikin sanoa – on vailla ehtoja.

On hurjan lohdullista tietää, että ystävä on aina saapuvilla, ja se jos mikä on valtava voimavara elämässä.

KEVÄÄLLÄ 2007 kodittoman katusoitajan James Bowenin asuntolan ovella kökötti loukkaantunut oranssi kollikissa. Tuo päivä oli muuttava molempien elämän. Miehestä ja kissasta tuli erottamattomat ystävykset ja myöhemmin, heidän tarinansa kertovan *Katukatti Bob* -kirjan myötä, maailmankuuluja. Näiden kansien välissä James kertoo, mitä kaikkea hän on nelijalkaiselta ystävaltään yli kymmenen vuoden taipaleen aikana oppinut: ystävyyden tärkeydestä rauhallisena pysymisen taitoon ja hetkestä nauttimisen mahtavaan voimaan.

	 9 789510 439272
www.wsoy.fi	17.3 ISBN 978-951-0-43927-2